

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A **Szegedi** Ítéltábla dr. Kastyák János ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** I. rendű, dr. Kastyák János ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** II. rendű felperesnek - dr. Eöri Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Eöri Krisztina ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** I. rendű, Karl, Verasztó, Bleyer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Karl Gábor Csaba ügyvéd) által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** II. rendű, dr. Temesvári Zoltán ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve (címe)** III. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Horváth István ügyvéd által képviselt **Alperesi beavatkozó neve (címe)** beavatkozott a Csongrád Megyei Bíróság 2011. január 11. napján kelt 2.P.21.853/2006/158. számú ítélete ellen a felperes által 160. és 162. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, valamint a II. rendű alperesi beavatkozónak fejenként 200.000 (Kettőszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek, valamint a II. rendű alperesi beavatkozónak fejenként 75.000 (Hetvenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 256.600 (Kettőszázötvenhatezer-hatszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket,

míg a fennmaradó 776.100 (Hétszázhetvenhatezer-egyszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az I. rendű felperes tulajdonát képezi a **(település 1 neve)**, külterület **(hrsz. 1)** alatti ingatlan, melyet 2002 tavaszától 2004 őszéig telepített be 11,3 ha nagyságú területen őszibarack ültetvénnel. A II. rendű felperes tulajdonát képezi a **(település 1 neve)**, külterület **(hrsz. 2)** alatti ingatlan, amelyet 2001 őszén telepített be 8 ha nagyságú területen őszibarackkal.

Az I. és II. rendű felperesek azért indítottak pert az I-III. rendű alperesek ellen, mert álláspontjuk szerint az őszibarackosaikat ért kár azért következett be, mert az ingatlanaik közelében lévő **(K)** csatornán - a keresetlevél állítása szerint 2005. kora tavaszától, a per során módosított felperesi nyilatkozatok szerint 2005. januártól áprilisig folyamatosan, illetve 2005. nyár elejéig szakaszosan - olyan alperesi tevékenység folyt, amely miatt a csapadékvíz az ingatlanjaikról nem tudott elfolyni, így 2005. évben az őszibarackosok kipusztultak. Az **(X)** autópálya **(település 2 neve)**-országhatár közötti szakasz vízi létesítményeinek építéséhez szükséges vízjogi létesítési engedélyt az I. rendű alperes kérte és kapta, a kivitelező a II. rendű alperes volt. A **(K)** csatorna egy szakaszán a III. rendű alperes végzett mederkorrekciós tevékenységet. Az I. rendű felperes az alperesekkel szemben 12.934.290 Ft és járulékai, a II. rendű felperes 4.276.275 Ft és járulékai mértékű kártérítési igényt érvényesített.

Az I-III. rendű alperesek, valamint a II. rendű alperes beavatkozója a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Rámutatott arra, hogy a felpereseket terhelte a perben annak bizonyítása, hogy az alperesek tevékenységükkel közvetlenül vagy közvetve a felpereseknek kárt okoztak, vagyis bizonyítaniuk kellett, hogy a **(K)** csatorna áttöltésre, vagy átkötésre került az alperesek részéről, ez olyan magas vízszintet okozott a csatornában, mely akadályozta a felperesi területekről a vízlefolyást, illetve a vízzel való elborítás megszűnését. A jogalap vonatkozásában értékelte **(tanú neve)** tanúvallomását, illetve a keresetlevél mellékleteként F/2. sorszám alatt becsatolt levelet, melyek tartalmából két következtetést tudott levonni. Egyrészt megállapítható volt, hogy a felperesek területe már 2005. év márciusában is átnedvesedett vizes terület volt, ugyanakkor a tanú nem tett említést arról, hogy 2005. év tavaszát, illetőleg nyarát megelőzően bármikor is áttöltésről vagy átkötésről lett volna tudomása. Levonható következtetés továbbá, hogy a felügyeleti hatóság több alkalommal is tapasztalta 2005 év tavasza, illetve nyara folyamán, hogy a **(K)** csatorna az építéssel összefüggésben áttöltésre, illetőleg átkötésre került, mely akadályozta a víz

elvezetését. Miután azonban sem a tanúvallomás, sem pedig a felperesek által becsatolt 1/F/2. alatti levél nem említi a konkrét felperesi területeket, mely az áttöltéseket, vagy átkötéseket érintette volna, így annak megállapítása érdekében, hogy a csatorna átkötése, illetve áttöltése érinthette-e a felperesi ingatlanokat, és ezzel összefüggésben lehetett-e a területeken tapasztalat károsodás, igazságügyi szakértőt rendelt ki. **(szakértő 1)** igazságügyi szakértő 43. számú szakértői véleményét és 46. számú szakértői vélemény kiegészítését - melyben megállapította, hogy az első számú károkozó a rendkívüli csapadék volt, ugyanakkor az I. rendű felperes területének gyors víztelenítését jelentősen hátráltatta a **(K)** csatorna elzárása, míg a II. rendű felperes vonatkozásában kizárható, hogy a terület víztelenítését befolyásolta volna a **(K)** csatorna elzárása - ítélezésének alapjául nem fogadta el, tekintettel arra, hogy a szakértői vélemény több területen hiányos, illetőleg homályos volt, a szakértő a konkrét területeken semmiféle mérést nem végzett, adatokat nem szerzett be a korábbi talajvízszint, valamint a terület vízháztartása vonatkozásában. E szakértő anélkül végzett szakértői tevékenységet, hogy geodéziai szakértői nyilatkozat rendelkezésére állt volna. A bíróság a perben igazságügyi geodéziai szakértőt rendelt ki. E szakértő a két felperesi területen elvégzett konkrét szakértői mérések vizsgálatok alapján megállapította, hogy elviekben lehetséges ugyan, de a tényadatok ismeretében nagymértékben nem valószínűsíthető, hogy a II. rendű felperes területét, illetőleg annak szigorúan vett egy részét a csatornából visszaduzzasztott víz elérte volna. Nem valószínű az sem, hogy a csatornából közvetlenül kiömlő víz önthette volna el az I. rendű felperesi ingatlan területét. A szakértői véleménnyel nem igazolható az a felperesi állítás, mely szerint a csatorna átkötés, illetve áttöltés miatt 60-70 cm-es víz visszaduzzadással jött volna létre a felperesek területén a károsodás. Azt a kérdést, hogy a felperesek területéről a leesett csapadékvíz elfolyani nem tudott, a **(K)** csatorna folyamatosan magas vízszintje miatt lehetetlenné vált a talajvíz elszívargása az áttöltések, illetőleg átkötések miatt, szintén szakértői bizonyítással vizsgálta. A **(szakértő 1)** -féle szakértői vélemény elvetése miatt e kérdésre új szakértőt rendelt ki. **(szakértő 2)** igazságügyi szakértő szakvéleményét ítélezésének alapjául teljeskörűen elfogadta, mert a szakértő a felszíni víz levonulásának értékeléséhez felhasználta a geodéziai méréseket, letöltötte a területek műholdas felvételét és a terepet is bejárta, illetőleg valamennyi szükséges szakértői vizsgálatot elvégzett. A szakvélemény alapján megállapította, hogy annak a kérdésnek nincs relevanciája, hogy az építési munkát a létesítési engedély kézhezvételét megelőzően kezdték meg az alperesek. A szakértői vélemény alapján levonta azt a következtetést is, hogy a helyi terepviszonyokra és a felperesi ingatlanok elhelyezkedésére tekintettel a felszíni vízvezető rendszer mértékadó telítmedrű állapotában is biztosította a területek vízvezetését. Az adott időszakban a talajvizek szintje 2004. október és 2005. áprilisa között országszerte átlag feletti volt. E magas vízállás következtében a talajvízre közismerten érzékeny őszibarack károsodott, de ez nem hozható összefüggésbe a **(K)** csatornán történt beavatkozásokkal. A szakértő adatokkal, grafikonokkal, továbbá a rendelkezésre álló adatok értékelése alapján állapította azt meg, hogy nem volt lehetséges az, hogy a csatorna átkötése, áttöltése és tartósan magas vízszintje okozta volna a felperesi őszibarackosok pusztulását.

Ezért az sem volt igazolható, hogy a csatorna tartósan magas vízszintje miatti magas talajvízszint károsította volna a fákat, vagy az áttöltés, átkötés miatti magas csatornavízszint akadályozta volna a felszíni vizek levonulását a felperesek területéről. Így

megállapította, hogy nincs okozati összefüggés az átkötés és áttöltés, illetőleg a felpereseket ért kár között. A magas talajvízszint a rendkívüli mennyiségű csapadékkal, s nem az alperesek tevékenységével állt összefüggésben. A felperesek a per során a keresetlevélben tett tényállításaikat a károkozás időpontja tekintetében módosították ugyan, azonban a 157. sorszám alatti felperesi beadványnak, illetve a 158. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatnak nincs relevanciája a per eldöntése szempontjából. Azt a felperesek által csatolt 1/F/2. alatti levél, illetőleg **(tanú neve)** tanúvallomása sem támasztotta alá, hogy 2005. januárjától kezdődően a csatornát már átkötötték, illetve áttöltötték volna és már ekkor munkálatokat végeztek az alperesek a területen. Azonban amennyiben kiindulópontként elfogadjuk azt a felperesi állítást, hogy a víz visszaduzzasztás szempontjából releváns időszak januártól ápriliséig folyamatosan, illetőleg a nyár elején szakaszosan állapítható meg, ez sem változtatna a bíróság károkozással összefüggő megállapításain. Az I. rendű felperes ugyanis maga nyilatkozott úgy, hogy tavasszal a fákat metszették, mindebből arra lehet következtetni, hogy ekkor a fák még életben voltak. **(szakértő 3)** szakértő úgy nyilatkozott, hogy őszibarack esetén 5-10 napos vízborítás már lassú pusztulást okoz, 20 napos pedig gyors pusztulást eredményez. Ebből következik, hogy amennyiben a felperesek állítása a csatorna áttöltés, vagy átkötés időpontja vonatkozásában igazolható lenne, ebben az esetben a fáknak már 2005 tavaszán ki kellett volna pusztulniuk. A károsodás időpontjával összefüggésben a bíróság nyomatékosan vette figyelembe **(szakértő 3)** tanú vallomását, amely szerint a kár a vegetációs időszakban érte a fákat.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. és II. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a keresetüknek történő helyt adást, másodlagosan közbenső ítélettel a kártérítő felelősség megállapítását és a kártérítés összegezését tekintetében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Álláspontjuk az volt, hogy a felperesek azon körülményt, hogy a II. és III. rendű alperesek 2005 kora tavasztól, illetve június és július hónapokban a **(K)** csatornát rendszeresen elzárták, bizonyították, ezt maga az elsőfokú ítélet tényállása is megállapítja. Az alperesi tevékenység jogellenes volt, mert a vízjogi engedély nem tartalmaz mederkorrekciós munkálatokat, és **(szakértő 1)** szakértő megállapításai szerint a III. rendű alperesi tevékenység szakszerűtlen, az engedélytől eltérő volt. A munkák szakfelügyelete sem történt meg folyamatosan. Ilyen körülmények között az alperesi tevékenység jogellenessége bizonyított. A felperesek a perben azt is bizonyították, hogy az érintett gyümölcsösökben a kárt felvizesedés okozta. Az elsőfokú ítélet alapjául elfogadott **(szakértő 2)**-féle szakvéleményben három lehetséges okot említ, mely közül a konkrét perbeli esetben a csapadék, mint külső ok értékelhető. A szakértői végkövetkeztetés azonban nem helytálló, ugyanis 2010. évben leesett csapadék a 2005. évének többszöröse, így ha igaz lenne a szakértői megállapítás, akkor 2010. évben a 2005. évihez hasonló belvizesedésnek kellett volna bekövetkeznie, ami viszont fényképfelvételekkel bizonyíthatóan nem történt meg. A szakvéleményben a visszaduzzasztás kizárása spekulatív. Öt évvel a káresemény után helyszínen járt

indokolása több helyen irat- és bizonyítékellenes. **(tanú neve)** tanú vallomását a bíróság nem értékelte teljes körűen, ugyanis az ítéletben írtaktól eltérően említést tesz arról, hogy már 2005. márciusát megelőzően is történtek csatorna elzárások. A bíróság szakértőt vett igénybe ugyan annak megállapítására, hogy a felperesek területét előnthette-e a **(K)** csatornából eláradó víz, ugyanakkor a felperesi előadásokban nem árvízről, hanem visszaduzzasztásból eredő talajvízszint emelkedésről és belvízről volt szó. Ezért értelmezhetetlen, hogy a bíróság az árvíz kizárását részletesen elemzi ítéletében, erről ugyanis a felperesi kereset nem szólt. A rendkívüli csapadékmennyiséget egyetlen szakvélemény sem támasztja alá, így a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelmű, hogy a február, márciusban elkezdett munkálatok, az ennek során végzett elzárások eredményezték a felperesi földeken és sok más gazda földjén a talajvízszint megemelkedését és belvizesedést.

A felperesek a másodfokú eljárás során az általuk felkért **(szakértő 4)** mezőgazdasági szakértő véleményével kívánták alátámasztani, hogy kárukat minimum 90 % körüli közrehatással a csatorna lezárása és az ebből következő talajvízszint emelkedés okozta.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy nem felel meg a valóságnak az a felperesi fellebbezési hivatkozás, hogy mederkorrekciós munkálatokat a vízjogi engedély nem tartalmazott, ugyanis az engedély alapjául szolgáló tervek tartalmazznak mederkorrekciót. A felperesek fellebbezésükben hivatkoztak 2005. június, júliusi elzárásokra is, azonban ezen esetleges elzárásoknak jelen per szempontjából nincs relevanciája tekintettel arra, hogy a felperesek által készített és a kereseti kérelmük alapjául szolgáló **(szakértő 3)** mezőgazdasági szakvéleménye alapján megállapítható, hogy az őszibarack fák károsodása legkésőbb 2005. júniusában már bekövetkezett. A II. rendű alperes a **(K)** csatorna mederkorrekciós munkáit a vízjogi létesítési engedélyeknek megfelelően a **(település 2 neve)** és Környéke Vízgazdálkodási Társulat folyamatos szakfelügyelete mellett végezte, jogellenes magatartást nem tanúsított, ennek ellenkezőjét a felperesek sem bizonyították. Hivatkozott arra, hogy a felperesek mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésben a csatorna áttöltések, illetve átkötések időpontját illetően ellentétes tartalmú nyilatkozatokat tettek. E körben külön súllyal kérték értékelni **(tanú neve)** tanú vallomását, amely szerint 2005. márciusában a felperesi terület már átnedvesedett volt, mely egyértelműen alátámasztja, hogy a megemelkedett belvíz semmiképpen sem hozható összefüggésbe az alperesek tevékenységével, mivel 2005. márciusát megelőzően a **(K)** csatornán semmilyen alperesi munkavégzés nem folyt. Az okozati összefüggés hiánya körében rámutatott arra, hogy **(szakértő 2)** szakvéleménye elkészítése során figyelembe vette **(szakértő 5)** igazságügyi földmérő szakértő szakvéleményében rögzített mérési adatokat és az autópálya vízjogi engedélyezési tervdokumentációjában meghatározott adatokat, a 2005. évi csapadékadatokat, a helyszíni szemlén tapasztaltakat, valamint

tudományos kutatási módszerekkel és kísérletekkel igazolta megállapításai szakmai szempontú helytállóságát és hitelességét. Így nem felel meg a valóságnak az a felperesi állítás, hogy ezen szakvélemény spekulatív és feltételezéseken alapul. E szakvélemény egyértelműen megállapítja, hogy a sok csapadék okozta a talajvízszint megemelkedését és a felperesi gyümölcsfák károsodását. A 2005. és 2010. évi csapadékvíz adatok

mechanikus összevetéséből helyes következtetések nem vonhatók le, ezen felperesi állítások nem alkalmasak a szakvélemény cáfolására. **(szakértő 2)** és **(szakértő 5)** szakvéleményei alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi ingatlanok vízzel borítottságát nem okozhatta sem a **(K)** csatorna áttöltése, illetve átkötése miatti csapadékvíz elfolyás megnehezülése, sem a csatornából közvetlenül kiömlő víz, továbbá a talajvízszint adott időszakban bekövetkezett emelkedése sem hozható okozati összefüggésbe az alperesek magatartásával.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A II. rendű alperesi fellebbezési ellenkérelemben foglaltakkal egyetértett, azokat saját fellebbezésének indokaként is kérte figyelembe venni. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a felperesek a per során több ízben tettek a bizonyítási eljárás során feltárt tényekkel ellentétes nyilatkozatokat és a fellebbezés ismételt ilyen már cáfolt és már korábban valótlannak bizonyult információkra alapul. Sajnálatos a felperesi barackosok pusztulása, azonban a térség valamennyi belvizes talajvizes problémáját nem lehet az egyébként közérdekből megvalósuló autópálya beruházás terhére írni. A másodfokú eljárásban csatolt szakvélemény figyelmen kívül hagyását kérte a Pp. 235. § /1/ bekezdésére tekintettel, de érdemben is vitatta a kompetencia hiányában adott szakvélemény megállapításait.

A III. rendű alperes a fellebbezésre érdemi nyilatkozatot nem tett.

A II. rendű alperesi beavatkozó az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte csatlakozva a II. rendű alperes által előadott jogi érvekhez.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az I. és II. rendű felperesek által a másodfokú eljárás során csatolt 5. sorszám alatti mezőgazdasági szakértői véleményre tekintettel a másodfokú bíróságnak elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesek jogi álláspontjának alátámasztására és az elsőfokú eljárásban keletkezett szakértői vélemények cáfolására felperesi felkérésre készült szakvélemény, mint új bizonyíték figyelembevételére a másodfokú eljárásban - a Pp. 235. § /1/ bekezdésére is tekintettel - sor kerülhet-e. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perben releváns, különleges szakértelmet igénylő kérdések tekintetében az elsőfokú eljárásban hosszas bizonyítás folyt, a felperesek bizonyítási kötelezettségükről megfelelően és előzetesen tájékoztatva voltak, így nem lett volna akadálya annak, hogy jogi álláspontjuk alátámasztására már korábban felkérjenek szakértőt vélemény-nyilvánításra, továbbá a korábbi véleményeket cáfoló tényállításaikat és az annak megalapozására szolgáló szakértői véleményt már az elsőfokú eljárás során megtegyék. Ilyen körülmények között főszabály szerint az 5. sorszám alatti

Pf.III.20.196/2011/7. szám

mezőgazdasági szakértői vélemény figyelembevételére eljárási akadály miatt nem kerülhet sor. Értékelte azonban a másodfokú bíróság azt is, hogy e felperesi felkérésre készült szakvélemény figyelembevétele esetén sem lenne alkalmas az elsőfokú ítélet megalapozására figyelembe vett szakértői vélemények cáfolására, vagy legalább

aggályossá tételére. A mezőgazdasági szakértő túlnyomórészt kompetenciájába nem tartozó vízjogi szakkérdésekben foglal állást, ezen túlmenően pedig a szakvélemény azon kiindulópontja sem helytálló, hogy 2005. év januárjától júniusáig folyamatosan le volt zárva a **(K)** csatorna. Miután a szakértő e téves és a perben senki által nem állított tényből vezeti le szakmai megállapításait, így azok megalapozottnak nem fogadhatók el.

A továbbiakban a másodfokú bíróság a fellebbezés tükrében vizsgálta az elsőfokú ítéletét. Az nem volt vitatott az elsőfokú eljárás során, hogy az **(X)** autópálya építése kapcsán a **(K)** csatorna időszakos elzárására sor került. E tevékenység végzése során - a perbeli tényállás figyelembevételével mellett - nem annak a kérdésnek volt relevanciája, hogy e tevékenység vízjogi engedély alapján, illetve attól eltérően került-e kivitelezésre, amennyiben ugyanis az átkötések, áttöltések és mederkorrekciós munkálatok végzése mindenben megfelelt az előírásoknak, ez önmagában nem zárja ki azt, hogy e tevékenységgel összefüggő kialakult vízjogi problémák okozásával a felpereseknek kárt okozott az alperesi tevékenység. E kontextusban tehát azt a jogellenes károkozó magatartást kellett az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia, hogy az alperesi tevékenység a fentebb említett munkálatokkal összefüggésben okozhatta-e a felperesek kárát. Azt a tényt az elsőfokú eljárás adatai alapján egyértelműen és vitán felül meg lehet állapítani, hogy a gyümölcsösökben a kárt a talajvízszint emelkedése és a belvizedés okozta. A felpereseknek azonban nemcsak ezt kellett bizonyítani keresetük megalapozására, hanem azt is bizonyítaniuk lett volna szükséges, hogy e vízszint emelkedést az alperesi tevékenység okozta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesi fellebbezésben hivatkozott körülmények az elsőfokú ítélet alapjául figyelembe vett szakértői vélemények cáfolására vagy aggályossá tételére nem alkalmasak. Az a **(szakértő 2)**-féle szakértői véleményből egyértelműen következtethető, hogy az éves csapadékadatok mechanikusan nem alkalmazhatók összehasonlítás alapjaként. Az éves csapadékmennyiség eloszlásának is nagy jelentősége van, és a megelőző év végén (az őszi-téli időszakban) előállt talajvíz telítettség figyelembe veendő egy adott vizsgált időszak csapadékvíz mennyisége hatásainak tisztázásánál. E miatt nyilvánvalóan pusztán a 2005-ös és 2010-es évi csapadékmennyiség adatok összevetéséből nem vonható le a fellebbezésben tett azon következtetés, hogy a leesett csapadékvíz elfolyását az alperesi tevékenység akadályozta.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint **(szakértő 2)** szakvéleményének összegző megállapításait spekulatívnak tekinteni nem lehet, ugyanis a szakértő kellő szakmai érvekkel alátámasztottan meggyőzően adott magyarázatot szakvéleményében tett megállapításaira.

Kétségtelenül vannak az elsőfokú ítéletben apróbb tényállásbeli pontatlanságok, ugyanis vannak az elsőfokú eljárásban arra utaló adatok, hogy 2005. március második felét megelőzően már elkezdődtek bizonyos mederkorrekció munkálatok, így olyan tényállási megállapítás nem tehető, hogy bizonyosan 2005. március második felét megelőzően nem történtek releváns alperesi tevékenységek, ugyanakkor e megállapításoknak a jogvita elbírálása szempontjából relevanciája nincsen, melyre az elsőfokú bíróság is helyesen mutatott rá ítéletében (13. oldal utolsó bekezdés). Az I. rendű felperes határozottan úgy nyilatkozott az elsőfokú eljárásban, hogy 2005. tavaszán a fákat metszették, így

nyilvánvaló, hogy a károsodás ezt megelőzően nem következett be. A mezőgazdasági szakkérdésekben nyilatkozó szakértők szerint ugyanis a vízborításra igen érzékeny őszibarack fák esetén korábbi károsodás feltételezése mellett már 2005. tavaszára a fáknek el kellett volna pusztulniuk. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperesek mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás során maguk is következtelen előadásokat tettek az alperesi áttöltések, átkötések mederkorrekciós munkálatok időpontja, illetve az őket ért károsodás időpontja tekintetében (a keresetlevél állítása szerint 2005. kora tavaszától, a per során módosított felperesi nyilatkozatok szerint 2005. januártól áprilisig folyamatosan, illetve 2005. nyár elejéig szakaszosan folytak alperesi munkálatok, a fellebbezés szerint pedig a munkálatokra 2005. február-márciustól kezdődően került sor), ugyanakkor sem az elsőfokú eljárásban előadott körülmények, sem a fellebbezésben tett hivatkozások alapján nem hozható alpereseket marasztaló határozat, ugyanis a károkozás mezőgazdasági szakértők által alátámasztott, valószínűsíthető 2005. júniusi időpontjából következően sem a 2005. januártól áprilisig, sem pedig a 2005. június, júliusában végzett esetleges alperesi tevékenységnek nem lehet károkozó hatása. **(Tanú neve)** tanúvallomásában arról valóban említést tett, hogy az általa személyesen tapasztalt 2005. márciusi áttöltést, átkötést megelőzően már folytak korábban is bizonyos mederkorrekciós munkálatok (32. jegyzőkönyv 2. oldal), ezzel kapcsolatos konkrétumot azonban a tanúvallomás nem említ, másrészt a fentebb kifejtettek szerint e tényállásbeli pontosításnak a kártérítési kereset érdeme tekintetében relevanciája nincsen.

Az elsőfokú bíróság **(szakértő 5)** szakértő kirendelésével valóban vizsgálta azt a lehetőséget is, hogy a felperesek gyümölcsöseiben a károsodást okozhatta-e az elzárt, lezárt csatornából a földterületekre áradó víz hatása. Tény, hogy a felperesek elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatai nem voltak egyértelműek ate tekintetben, hogy a károsodás ilyen módjára lehet-e belőle következtenni vagy sem, így alappal nem kifogásolható, hogy az elsőfokú bíróság e kérdéssel is foglalkozott. Másrészt, ha a felperesek előadása ilyen tényállításra nem vonatkozott, úgy az elsőfokú bíróság különös gonddal járt el, amikor a talajvíz megemelkedése miatti vízfolyás akadályoztatása mellett azt a kérdést is vizsgálta, hogy esetlegesen az elzárt csatornában felduzzadt víznek lehetett-e hatása a felperesek károsodására. A **(szakértő 5)** -féle szakértői vélemény konkrét mérésekkel alátámasztottan és a felmerült tényadatok mellett gyakorlatilag kizárta ez utóbbi károsodási mód bekövetkezését. Így összességében minden lehetséges szóba jöhető károsodási forrásra kiterjedően, gondosan lefolytatott szakértői bizonyítás eredményeként mondható ki, hogy a felpereseket ért kár oka semmilyen tekintetben nem lehet az alperesek által végzett tevékenység.

- 9 -

Pf.III.20.196/2011/7. szám

Összességében a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a felmerült bizonyítékok megfelelő mérlegelésével az ügy szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, abból helyes jogi következtetéseket vont le és ítéletét helytállóan megindokolta. Minderre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az I. és II. rendű felperesek a másodfokú eljárásban pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján perköltség megfizetésére kötelesek, melynek összege áll az I. és II.

rendű alperesek, valamint a beavatkozó jogi képviselővel kapcsolatosan felmerült és az ítéletábra által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, a jogi képviselő másodfokú eljárásban kifejtett munkájával is arányban álló, ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból. A III. rendű alperes a másodfokú eljárás során érdemi nyilatkozatot nem tett, a kitűzött tárgyaláson nem jelent meg, így az ő vonatkozásában a másodfokú bíróság a perköltségről való határozathozatalt mellőzte. A le nem rótt eljárási illetékről való rendelkezés az I. rendű felperes személyes költségmentességére és a II. rendű felperes illetékfeljegyzési jogára tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /1/ és /2/ bekezdésén, 14. §-án, valamint 15. § /1/ és /3/ bekezdésén alapul.

Szeged, 2011. szeptember 5. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró